

DE LANGEWEG ALS TOLWEG

De Langeweg is ook lange tijd een tolweg geweest. Door tolheffing probeerde de eigenaar van de weg van de gebruikers een vergoeding te krijgen. Deze vergoeding moest dienen om de onderhoudskosten van de weg te dekken of nieuwe investeringen te doen om de kwaliteit te verbeteren.

In 1819 besloot het Rijk voor de Langeweg tolheffing in te voeren. Er kwam op verschillende plaatsen een tolhuis. Voor ons grondgebied waren twee tolpunten van belang. Het ene bevond zich aan het begin van de Langeweg nabij de Ringdijk, dus op het grondgebied van Zwijndrecht. En het andere was gesitueerd op de locatie waar nu de T-splitsing is van de Rijksstraatweg en Langeweg(schuin tegenover plantenkwekerij Van Nes). Het was daar het zgn. 'drielandenpunt' tussen Sandelingenambacht, Rijsoord en Kijfhoek. Dit laatste tolhuis heeft er nog jaren gestaan nadat de tolheffing was opgeheven. De foto bij dit artikel laat zien waar het tolhuis precies stond. De fotograaf stond met z'n rug naar Rijsoord. Links (buiten de foto) buigt de Langeweg met een scherpe bocht richting Zwijndrecht. Rechts van het huis zien we nog een stukje van de Langeweg, richting Heerjansdam/Barendrecht.

De beide tollens waren eigendom van het Rijk, maar werden verpacht aan particulieren. Het mag duidelijk zijn dat de beide tollens bij de bewoners uit onze regio niet geliefd waren. Zij maakten relatief het meest gebruik van de Langeweg. Maar omdat de andere wegen veelal slecht waren, maakte men toch veel gebruik van deze verharde weg. Dat werd anders nadat tegen het eind van de 19^e eeuw de andere polderwegen, zoals de Ambachtsesteeg (nu Reeweg geheten) en Krommeweg beter begaanbaar werden. Men ging de Langeweg met de tollens mijden. Bovendien maakten veel reizigers naar Dordrecht gebruik van de route Veersedijk/Ringdijk, wegen die door de vele bochten niet zo veilig waren. Het gemeentebestuur van Ambacht diende daarom in 1888 bij de rijksoverheid een verzoek in om de tolheffing te beëindigen. De gemeente stuurde zelfs een verzoekschrift naar koning Willem III. De burgemeester ging die brief persoonlijk bezorgen bij de directeur van het kabinet des konings. Het Zwijndrechtse gemeentebestuur steunde Ambacht in haar streven. Het

ministerie van Financiën wilde de inkomsten niet missen, maar de minister van Waterstaat zag in de tolleren een bezwaar voor goede verkeersvoorzieningen. Uiteindelijk kregen beide gemeenten hun zin doordat de Rijksoverheid bereid bleek het beheer en onderhoud van de weg over een lengte van ca 4,5 kilometer aan de gemeente over te dragen. Beide tolpunten maakten deel uit van dit weggedeelte. Binnen veertien dagen na de overdracht werden de tolbomen verwijderd.

Tolhuis 3 (het tolhuis op de foto) heeft er nog tot 1968 gestaan en is toen afgebroken.

Historisch Genootschap Hendrik-Ido-Ambacht

Arie Verhoeven